

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/32/2024
Identifikačné číslo spisu:	6123350854
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123350854.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne GAPAcar, s.r.o., Martin, Československej armády 3, IČO: 46 587 527, zastúpenej AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., Kmeťova 26, Košice, proti žalovanej KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 545,08 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 29C/37/2023, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 29C/37/2023 je príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd príslušný na upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) spis pôvodne vedený pod sp. zn. 36Up/972/2023 postúpil Mestskému súde Bratislava IV ako príslušnému súde na prejednanie sporu na návrh žalobkyne na pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

2. Mestský súd Bratislava IV s postúpením veci nesúhlasil a spis vedený k tejto pod sp. zn. 29C/37/2023 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v zmysle ustanovenia § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas odôvodnil tým, že ide o obchodnoprávny vzťah podľa ustanovenia § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) medzi podnikateľmi týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti, žalobkyňa sa od žalovanej domáha vyplatenia poistného plnenia zo zmluvy o havarijnom poistení. Právna predchodkyňa žalobkyne postúpila žalobkyni pohľadávku zmluvou zo 4. apríla 2023 a predmetom konania je majetkový spor z nezákonného krátenia poistného plnenia, ktorý vznikol v dôsledku škodovej udalosti. Napriek tomu, že v danej veci ide o poistnú zmluvu o havarijnom poistení, na ktorú sa aplikujú ustanovenia § 788 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), s poukazom na charakter zmluvných strán, ktoré sú podnikateľskými subjektami, ide o tzv. „kombinovaný obchodný záväzkový vzťah“ podľa ustanovenia § 261 ods. 9

Obchodného zákonníka.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP, preskúmaním sporu dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu je dôvodný.

4. Podľa § 14 ods. 1 a ods. 3 zákona o upomínamom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa ustanovenia § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 36 ods. 1 a ods. 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 a ods. 2 CSP ak súd postupom podľa §§ 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

8. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Podľa § 22 písm. a) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

11. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach súdov a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších prepisov sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

12. Podľa § 261 ods. 1, 8 a 9 Obchodného zákonníka, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu. Zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

13. Z citovaného ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že pri posudzovaní povahy sporu je nutné prihliadať na podstatné okolnosti posudzovaného záväzkového vzťahu pri jeho vzniku a následne určiť, či sa takýto vzťah týka podnikateľskej činnosti daných subjektov. O obchodnoprávny

záväzkový vzťah ide vtedy, ak bol uzatvorený medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti.

14. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie najvyššieho súdu z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019).

15. V predmetnom spore sa žalobkyňa domáha priznania plnenia z havarijného poistenia 545,08 eura s príslušenstvom s odôvodnením, že 24. februára 2023 došlo k poistnej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle Z. O., EČV M. XXX N., ktorého vlastníkom bola právna predchodkyňa žalobkyne, náklady na opravu vozidla boli podľa priloženej faktúry 2.669,15 eura, z čoho žalovaná poškodenej neuhradila sumu 545,08 eura. Žalobkyňa je postupníčkou, na ktorú bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávky postúpená pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o havarijnom poistení. Zmluvu o havarijnom poistení uzavreli žalovaná a postupca BOTA STAV s.r.o., (právnická osoba - podnikateľ). Uplatňovaná pohľadávka predstavuje poist'ovňou krátenú časť škody vzniknutej z poistnej udalosti. Ďalej z obsahu žaloby vyplýva, že právnym základom uplatňovaného nároku je obchodnoprávny záväzok, t. j. zmluva o havarijnom poistení uzatvorená medzi dvomi podnikateľskými subjektmi konajúcimi v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Obchodné záväzkové vzťahy vznikajú nielen v rámci predmetu podnikania (činnosť základná), ale aj z činností súvisiacich s predmetom podnikania (činnosť akcesorická). Žalobkyňa odvodzuje svoje postavenie od postupcu, ktorý je zmluvnou stranou obchodného záväzkového vzťahu, pričom v dôsledku zmeny v osobe veriteľa sa obchodnoprávny charakter pohľadávky nemení, teda postúpenie pohľadávky na charakter prejednávaneho nároku nemá vplyv.

16. Podľa najvyššieho súdu je z uvedeného zrejmé, že ide o konanie o peňažné plnenie z obchodného záväzkového vzťahu; medzi žalobkyňou a žalovanou ide o spor z postúpenej pohľadávky vyplývajúcej z relatívneho obchodného záväzkového vzťahu medzi podnikateľmi navzájom, ktorý sa týka ich podnikateľskej činnosti (§ 262 ods. 1 Obchodného zákonníka) a prejednanie ktorého zákon zveruje osobitne určeným súdom uvedeným v ustanovení § 22 CSP. Pre obvod Krajského súdu v Bratislave je na konanie v obchodnoprávných sporoch v zmysle ustanovenia § 22 písm. a) CSP v znení účinnom od 1. júna 2023 kauzálny príslušný Mestský súd Bratislava III.

17. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný. Na konanie v obchodnoprávnom spore s účinnosťou od 1. júna 2023 [§ 22 písm. a) CSP] je kauzálny príslušný Mestský súd Bratislava III s tým, že k preskúmaniu kauzálnej príslušnosti došlo v súlade s ustanovením § 40 CSP, veta za bodkočiarkou, do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.